

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet
Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande
Viceletråd
Harry Jansson

Föredragande
Jurist
Ellinore Lindberg

Justerat

.....

Nr 170

Finansministeriets begäran om utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism samt vissa andra lagar.

ÅLR 2021/7356
623 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande enligt bilaga.

Hänvisning
VN/25829/2020

Finansministeriet

Kontaktperson
Ellinore Lindberg

maarit.pihkala@vm.fi
jaana.vehmaskoski@vm.fi

Ärende

Utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism samt vissa andra lagar

Bakgrund

Finansministeriet har begärt ett utlåtande av landskapsregeringen om ett utkast till regeringens proposition till riksdagen om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (FFS 444/2017) (penningtvättslagen), lagen om centralen för utredning av penningtvätt (FFS 445/2017) och lagen om Finansinspektionen (FFS 878/2008).

I utkastet till proposition föreslås att penningtvättslagen ändras på grund av brister i det nationella genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Därtill föreslås ändringar i penningtvättslagen och i lagen om Finansinspektionen i syfte att samordna den nationella lagstiftningen med rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder, som lyder under Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Vidare föreslås att penningtvättslagen, lagen om centralen för utredning av penningtvätt och lagen om Finansinspektionen ändras på grund av nationella lagändringsbehov.

Syftet med de föreslagna ändringarna är att förtydliga tillvägagångssätten för förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism samt att effektivisera förhindrandet, avslöjandet och utredningen av penningtvätt och av finansiering av terrorism och att föra sådana ärenden till undersökning.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 april 2022.

Behörighetsfördelningen mellan riket och landskapet

När åtgärder vidtas i Finland med anledning av beslut som har fattats inom Europeiska unionen är lagstiftningsbehörigheten och behörigheten i förvaltningsärenden enligt 59b § självstyrelselagen (1991:71) för Åland (självstyrelselagen) fördelad mellan landskapet och riket på det sätt som följer av självstyrelselagen. Ålandsdelegationen har i utlåtande nr. 15/16 ansett att åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism utgör riksbehörighet.

Enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 10 och 19 punkterna penningtvättslagen tillämpas lagen på penninspelssammanslutningar, fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler enligt Ålands landskapslagstiftning.

Genom republikens presidents förordning om skötseln på Åland av vissa uppgifter enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (500/2018) har tillsynsbehörigheten enligt 7 kap. penningtvättslagen överförs till Ålands landskapsregering när det gäller sådana fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler som avses i Ålands landskapslagstiftning, vilket stadgas i 1 § 2 mom. i förordningen.

Synpunkter

Inledningsvis konstateras att Ålands landskapsregering enbart har fått ta del av en begränsad del av utkastet till proposition eftersom samtliga delar inte översatts till svenska. Enligt Finansministeriets svarsanvisningar, vilka framgår av Finansministeriets begäran om utlåtande, ombeds man i utlåtandena fästa uppmärksamhet vid bland annat propositionens konsekvenser och speciellt vid propositionens konsekvenser för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism. Landskapsregeringen konstaterar att bland annat de delar som behandlar propositionens konsekvenser inte har översatts till svenska. Detta medför att landskapsregeringens utlåtande inte kan vara heltäckande och att utlåtandet endast omfattar de delar av propositionen som översatts till svenska. Enligt 36 § 1 mom. självstyrelselagen för Åland är landskapet enspråkigt svenskt och ämbetsspråket vid Ålands landskapsregering svenska. Enligt 38 § självstyrelselagen för Åland har rikets myndigheter en skyldighet att kommunicera med Ålands landskapsregering på svenska.

I utkastet till proposition föreslås en bestämmelse om att tillsynsmyndighetens övervakarspecifika riskbedömning trots sekretessbestämmelserna på begäran ska lämnas ut till centralen för utredning av penningtvätt utan obefogat dröjsmål. Enligt utkastet till proposition innebär detta i praktiken att den tillsynsmyndighet som avses i 7 kap. 1 § 1 mom. penningtvättslagen, dvs. Finansinspektionen, Polisstyrelsen, Patent- och registerstyrelsen, regionförvaltningsverket och advokatföreningen på begäran och utan obefogat dröjsmål ska utlämna sin riskbedömning till centralen för utredning av penningtvätt. Ålands landskapsregering konstaterar att bestämmelsen även torde gälla landskapsregeringen eftersom landskapsregeringen enligt 1 § 2 mom. republikens

presidents förordning om skötseln på Åland av vissa uppgifter enligt lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism har tillsynsbehörighet enligt 7 kap. penningtvättslagen när det gäller sådana fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler som avses i Ålands landskapslagstiftning.

Avslutningsvis välkomnar landskapsregeringen att begreppen tvivelaktiga transaktioner, kund och kundförhållande definieras och tydliggörs i penningtvättslagen. Landskapsregeringen anser det även vara välkommet att det minsta belopp av ordningsavgift som kan påföras en juridisk person sänks från nuvarande 5 000 euro till 1 000 euro, eftersom omsättningen för flera av de åländska förmedlingsrörelserna är förhållandevis liten.

Vicelantråd

Harry Jansson

Jurist

Ellinore Lindberg